

Σαμουήλ, ὁπότε οἱ Ἕλληνες Φιλιππουπολίται κατεδιώκοντο ὑπὸ τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν ὡς μεμνημένοι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, εἰσήγαγεν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς πολιτείας τοὺς ἰσχυροὺς διὰ τοῦ πλοῦτου τῶν παρὰ τὴν αὐτῆς τουρκικαῖς ἀρχαῖς καὶ τῷ Πατριαρχεῖῳ αὐτῷ νεήλυδας Βουλγάρους πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας καὶ ἑαυτοῦ. Ἄλλως τε τότε Βουλγαρικὸν ζήτημα δὲν ὑφίστατο ὅτι Βούλγαροι ἦσαν τέκνα τῆς ἐκκλησίας καὶ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας, ὑπὲρ ἧς εἰργάζοντο ὡς προεστῶτες, ἐπίτροχοι καὶ ἔφοροι. Ἄν ἀπὸ τοῦ 1842 ἤρξαντο τινες ἀφυπνιζόμενοι ἐθνικῶς καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἐθνικῆς τῶν προπαγάνδας κατέστησαν σὺν τῷ χρόνῳ τὴν Φιλιππούπολιν κέντρον τῶν πρὸς χειραφέτησιν τῶν ἀπὸ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ἀγώνων, τοῦτο δὲν προήλθεν ἐκ τῆς ἀνικανότητος τοῦ Νικηφόρου. Ἡ ἱστορικὴ τῶν πραγμάτων ἐξέλιξις ἦτο τοιαύτη, ὥστε τὸ ἀναπτυσσόμενον τῶν Βουλγάρων ἐθνικὸν ρεῖμα ἐν τῇ Φιλιππούπολει περιβαλλομένη ὑπὸ Βουλγαρικῶν χωρίων καὶ ἐχούση Βουλγάρους ἐλληνίζοντας ἦτο ἀδύνατον ν' ἀναχαιτισθῇ. Ἀπόδειξις οἱ ἀγῶνες τοῦ διαδόχου τοῦ Χρυσάνθου οἵτινες ἀπέτυχον. Ὅπως δὲποτε ὁ Νικηφόρος εἰργάσθη τὸ κατ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ ἀποθανῶν ἐκληροδοτήσεν αὐτὴν τοῖς διαδόχοις Ἑλληνικῇν.

Ἄρ. 18

ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ. Α.

Ἔσον ἀναφορᾶς μητροπόλεως καὶ ἐναφίων πρὸς τὸν οικ. πατριάρχην καὶ ἱερὰν σύνοδον κατὰ τῆς ἐπανόδου τοῦ ἐξορίστου Ἀναστ. Πατάζογλου

(Κώδ. I, σελ. 112 ἢ ὁδ. ἐτ. 1827, IX, 20)

Τὴν Ὑμετέραν θειοτάτην καὶ σεβασμιωτάτην ἡμῖν Παναγιότητα σὺν τῇ περὶ αὐτὴν ἁγία καὶ ἱερᾷ συνόδῳ τῶν σεβασμιωτάτων γερόντων δουλικῶς προσκυνούμεν καὶ τὴν χαριτόβρυτον αὐτῆς δεξιάν πανευλαβῶς ἀσπαζόμεθα, ἣν διατηροῖ τὸ θεῖον ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερία μετὰ μακροζωίας καὶ ἀκλονήτου διαμονῆς ἐπὶ τοῦ παναγίου οἰκουμενικοῦ αὐτῆς θρόνου πρὸς σύστασιν καὶ κατάρτισιν παντὸς τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, καύχημά τε καὶ προστασίαν ἡμῶν τῶν ἐν Φιλιππούπολει εὐτελῶν δούλων τῆς. Μετὰ τὴν δουλικὴν ἡμῶν ἐδαφιά (;) προσκύνησιν ἀναφέρομεν εἰς τὸ ἔνθεον ὕψος τῆς διὰ τῆς παρούσης κοινῆς ἡμῶν δουλικῆς ἀναφορᾶς περὶ τοῦ Ἀναστασίου Πατάζογλου, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν συμφέρει νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς τὸν τόπον μας, καθότι εἶναι ἄνθρωπος ἀκατάστατος καὶ ταραχοποιὸς καὶ ἡμπορεῖ μὲ τὸν καιρὸν νὰ προξενήσῃ εἰς τὸν τόπον ἄλλο τι χειριστον. Διὰ τοῦτο παρακαλοῦμεν τὸν παναγιώτατον ἡμῶν ἀθθέντην καὶ δεσπότην σὺν τῇ περὶ αὐτὸν ἁγία καὶ ἱερᾷ συνόδῳ ὡς πατέρα κοινὸν καὶ φροντίζοντα διὰ τὴν ἡσυχίαν ὅλων τῶν χριστιανῶν νὰ κάμῃ ἔλεος καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς εὐτελεῖς δούλους τῆς, ὁποῦ ὁ ρηθεὶς Πατάζογλος νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ πλέον οὔτε νὰ πατήσῃ εἰς τὸν τόπον μας· διότι ὅλοι ἀπλῶς οἱ ἐντόπιοι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου δὲν εἴμεθα εὐχαριστημένοι ἀπὸ αὐτόν. Ταῦτα μὲν προσκυνητικῶς, αἱ δὲ πανάγια καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαι καὶ εὐλογίαι εἴησαν ἡμῖν διὰ βίου σκέπη καὶ σωτηρία.

αὐκς' Σεπτεμβρίου κ'.

Κώδικ. Φ. 15 τ. 17.
Πατάζογλου
Κ. Μυτιλήου
Ἀποτὸν ὁδὸν:
Ἄρχ. 15
Θρακικὴ ἑορτή
εἰς τὴν Παναγιότητα
τ. 1939-40
ν. 27-29

Τῆς θειοτάτης καὶ σεβασμιωτάτης ἡμῖν αὐτῆς παναγιότητος δούλοι ταπεινότατοι :

ὁ Φιλιππουπόλεως Νικηφόρος	Ἰωάννης Θεοδώρου
οἰκονόμος Κωνσταντῖνος, ἱερεὺς	Νικόλαος Μήλιου
σακελλάριος Ἰωάννης, ἱερεὺς	<i>ραπιτάδων</i>
πρωτονοτάριος Βασίλειος, ἱερεὺς	Δημήτριος, πρωτομάστορος
ρεφερενδάριος Βασίλειος, ἱερεὺς	Νικόλτζος Στογίλου
ὑπομηματογράφος Γεώργιος, ἱερεὺς	Ἄθανάσιος Γεωργίου
Στογιάννης Θεοδώροβιτζ	Δημητράκης
Βούλκος Θεοδώροβιτζ	<i>μπακάληδων</i>
Ἄγγελῆς Κοκώσης	Γρηγόρης Μπακάλης
Χρῆστος Νικολάου	Θεόδωρος
Ἄθανάσιος Χ' Δημητρίου Γκιουμούς- [γκερδάνης]	Χ' Μήλιος
<i>Ἰονάφι τῶν ἀμπατζήδων</i>	Κωνσταντῖνος Χ' Ἀργύρης
πρωτομάστορος τῶν ἀμπατζήδων, [Στογιάννης Θεοδώρου]	<i>καυταντζήδων</i>
Σταύρης Μήτζου βαρούς-κεχαγιάς	Ἄθανάσιος, πρωτομάστορος
Χ' Γιοβανῆς Χρήστου	Νικόλαος Δημητρίου Γιαζατζῆς
Χ' Παῦλος Τζόνι	Χ' Στογιάννος
Χ' Μιχαὴλ Παπᾶ Δημητρίου	Παναγιώτης Ἀναστασίου
Χ' Κοσμᾶς Γεωργίου	Κωνσταντῖνος Χρήστου
Χριστόδουλος Γεωργίου	Κιτάνης Καυταντζῆς
Μήλιος Πέτρου	<i>ἀσταριτζήδων</i>
<i>Μπειζλήδων</i>	Μᾶρκος Μαρίνου
Στογιάννης Δόσκογλου	Παναγιώτης Μπλαδένου
Γεώργιος Σαγκουνη	Βούλκος Στογίου
Ἀναστάσιος Ἀγγελῆ	<i>καζαντζήδων</i>
<i>Γουναράδων</i>	Διαμαντῆς Στογιάντζου
Ἄγγελῆς Γεωργίου, πρωτομάστορος	Πέτρος Νικολάου
Γκάντζιος Μιχαὴλ	Χ' Ἀθανάσιος Νικολάου
	Κωνσταντῖνος Στογιάννου

ὁ Φιλιππουπόλεως Νικηφόρος ὑποβεβαιοῖ.

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῷ 1843 Ἰουνίου 9 συνετέθη καὶ ἕτερα ἀναφορὰ πρὸς τὸν Πατριάρχην, ὅπως κωλυθῆ ἡ ἐπάνοδος τοῦ ὁσαύτως κακοποιοῦ Χ' Χριστοδοῦλου Ἀργυρίου εἰς τὴν πατρίδα του Φιλιππούπολιν, ὅστις ἐξόριστος ὢν εἰς Ἐγρὶ Παλάγγα ἐδραπέτευσεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐσκόπει νὰ ἐπανέλθῃ. Ἐπογραφαὶ μετὰ τῶν σφραγίδων τῶν τοῦ Φιλιππουπόλεως Νικηφόρου καὶ τῶν προκρίτων Στογιάννου Κούρτοβιτζ, Δημητρίου Μήτσορα καὶ Εὐσταθίου Τζιρώνη. Σφραγίδες ἰσναφίων ἀμπατζήδων, καυταντζήδων, γουναράδων, μπακάληδων, κουγιουμιτζήδων, ἀκτάρηδων, ραπτάδων, καζαν-

τζήδων, τακατζήδων καὶ ἀσταριτζήδων. Ὡσαύτως καὶ ἀναφορὰ τῶν προκρίτων ἰδιαιτέρα ἀπὸ 15 Ἰουνίου τοῦ 1843 Δημητρίου Κυριακοῦ Μήτσορα, Στογιάννου Κούρτη, Εὐσταθίου Τζηρώνη, Στάντζιου Ἰωάννου καὶ Δημητρίου Π. Καζαντζόγλου (Κώδ. Ι, σελ. 355 ἢ τμζ').

Σημείωσις. Δὲν καθορίζονται ἐν ταῖς ἀναφοραῖς τὰ ἐγκλήματα τῶν ἐκ τῆς γενετήρας των διὰ τοῦ πατριαρχείου ἐξορισθέντων τούτων Φιλιππουπολιτῶν προτάσει τῆς μητροπόλεως, τῶν προκρίτων καὶ τῶν ἐσναφίων. Ἐκ τῆς φράσεως ὁμως ὅτι ἕκαστος αὐτῶν εἶναι «ἀκατάστατος (=ἀσυνείδητος) καὶ ταραχοποιὸς καὶ ἠμπορεῖ νὰ προξενήσῃ εἰς τὸν τόπον ἄλλο τι χειρότερον», εἰκάζεται ὅτι ἀμφότεροι οἱ κακοποιοὶ ἦσαν συκοφάνται καὶ καταδότηι τῶν συμπολιτῶν των πρὸς τὰς τουρκικὰς ἀρχάς. Πρὸς ἡσυχίαν λοιπὸν τῆς πολιτείας ἐξευρέθη τὸ σύστημα τῆς ἐξορίας τῶν τοιούτων πολιτῶν, ὡς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀθηναίοις τὸ τοῦ ἐξοστρακισμοῦ.

Ἐκ τῶν ὑπογεγραμμένων μετὰ τοὺς κληρικοὺς πέντε προκρίτων (δημογερόντων) τῆς πολιτείας οἱ δύο πρῶτοι Στογιάννης καὶ Βούλκος Θεοδώροβιτς εἶναι οἱ νεήλυδες μπεγλικτζῆδες Βούλγαροι ἐξ Ἀβραδάλων το πρῶτον (1827) ἀπαντῶντες ἐν τοῖς κώδιξιν ὡς δημογέροντες. Ἐκ τῶν 36 μαϊστόρων τῶν ἀναγραφομένων ὀκτὼ ἐσναφίων οἱ 13 εἶναι βουλγαρόνυμοι ἢ βουλγαρεπόνυμοι. Ἐκ δὲ τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀναφορᾷ πέντε προκρίτων ὁ Δ. Κυρ. Μήτσορας ἦτο Ἕλλην Μετσοβίτης μπεγλικτζῆς, γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τῇ Μαριώρα τοῦ Στογιάννου Θεοδώροβιτς, ἐκ τῆς δευτέρας του συζύγου Ἐλέγκως θυγατρὸς τοῦ καραμπατζῆ Γ. Πολίτογλου καὶ χήρας τοῦ Χ' Σωτηρίου Κεντιντένογλου, ἐξ οὗ εἶχε καὶ υἱὸν τὸν Κωνσταντῖνον Κεντιντένογλου. Ὁ Στογιάννης Κούρτης ἢ Κούρτοβιτς Τσαλόγλου ἦτο πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ λεγομένου μικροῦ Βούλκου Κούρτοβιτς Τσαλόγλου, μπεγλικτζῆ, ταμίας τότε διατελῶν τῆς Ἑλληνικῆς κεντρικῆς σχολῆς. Ὁ Εὐστάθιος Τζηρώνης μεγαλέμπορος ἐξ Ἡπείρου, ἐξ ἀγχιστείας συγγενῆς τοῦ Πολίτογλου. Ὁ Στάντζιος Ἰωάννου, μεγαλέμπορος καραμπατζῆς ἐξ ἐξηλληνισμένου πατρός, διατελέσας καὶ πρωτομαῖστωρ τῶν ἀμπατζήδων τῷ 1840—1841. Καὶ ὁ Δημήτριος Π. Καζαντζόγλου Ἕλλην μεγαλέμπορος καραμπατζῆς, διατελέσας μιλέτ-βεκιλ καὶ ἐπίτροπος ἐπὶ ἔτη τῆς ἐκκλησίας ἀγ. Μαρίνης, ἣτις ἀνεκτίσθη ἐκ βάθρων ἐπὶ τῆς ἐπιτροπείας του, ὡς ἔχει σήμερον. Ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν ἀμπατζήδων ὁ Κούρτοβιτς, ὁ Στάντζιος καὶ ὁ Καζαντζόγλου σημειοῦνται πότε ἀνηγορεύθησαν πρωτομαῖστορες καὶ παρὰ τίσιν ἐμαθίτευσαν.